

Tutkijan ja tutkimuksen vastuullinen arviointi Savoniassa

Hyväksytty laajennetussa johtoryhmässä 13.5.2026

Savonia on allekirjoittanut CoARA-yhteisön tuottaman kansainvälisen sopimuksen tutkimuksen arvioinnin vastuullisuudesta ([The Agreement on Reforming Research Assessment](#), “ARRA”) ja edistää [CoARA-tavoitteita](#) toimeenpanosuunnitelmalla. Suunnitelmassa edistetään niin tutkijan kuin tutkimuksen vastuullista arviointia. Savonia on sitoutunut noudattamaan myös [Tutkijanarvioinnin kansallisia suosituksia](#).

Tutkijan vastuullinen arviointi

Tutkijan vastuullisesta arvioinnista voitaisiin käyttää myös nimitystä asiantuntijan vastuullinen arviointi. Ammatinimekkeellä ei sinänsä ole merkitystä arvioinnin kannalta vaan työn sisältö ratkaisee. “Tutkijat määritellään henkilöiksi, jotka osallistuvat eri tavoin sellaiseen ammatilliseen toimintaan, jonka tavoitteena on uuden tiedon tuottaminen, tiedon soveltaminen uudella tavalla tai sen kehittäminen ja hyödyntäminen opetustyössä.” [FIN-CAM arviointityökalun luonnos 2025, Vastuullinen tiede.](#)

Mitä tutkijan vastuullinen arviointi tarkoittaa?

Tutkijan vastuullinen arviointi tarkoittaa tutkijan tai asiantuntijan osaamisen ja suoriutumisen arviointia läpinäkyvästi ja tasapuolisesti tutkijan pätevyys ja monimuotoinen osaaminen huomioiden. Arviointi on johdonmukaista ja perustuu yhdessä sovittuihin eettisesti kestäviin arvoihin. Sitoutuminen [Tutkijanarvioinnin kansallisiin suosituksiin](#) ja [CoARA-toimenpiteisiin](#) toimivat tukena vastuullisen arvioinnin kehittämisessä. “Tutkijoiden työtä arvioidaan esimerkiksi rekrytointitilanteissa sekä päätettäessä urapolulla etenemisestä, henkilökohtaisesta suoriutumisesta, palkitsemisesta ja rahoituksesta.” [FIN-CAM arviointityökalun luonnos 2025, Vastuullinen tiede.](#)

Miten tutkijan vastuullista arviointia tehdään?

Monipuolisen vastuullisen arviointikriteeristön perusteella voidaan tutkijan osaaminen huomioida laaja-alaisesti. Vastuullinen arviointi perustuu laadullisiin indikaattoreihin, joita voidaan tarpeen mukaan täydentää määrällisillä mittareilla.

Savonia-ammattikorkeakoulussa vastuullista arviointia tullaan hyödyntämään tutkijoiden rekrytoinneissa, kehityskeskusteluissa sekä suoriutumisen arvioinnissa laajasti. Vastuullinen arviointi kytkeytyy myös osaksi urapolkumallia.

Savonia ottaa käyttöön [FIN-CAM arviointityökalun](#), jota käytetään myös muissa korkeakouluissa Suomessa. Työkalua tullaan hyödyntämään henkilöstön arvioinnin tukena esimerkiksi kehityskeskusteluissa ja suoritusten arvioinnissa. Se toimii myös rekrytoinnin ja urapolkumallien tukena.

FIN-CAM-arviointityökalu perustuu Euroopan komission tekemään [OS-CAM-työkaluun](#) ja sen maakohtaiset versiot ovat käytössä ympäri Eurooppaa. Arviointityökalun kriteeristöt ovat yhteneväiset ja laajasti tutkimusyhteisön hyväksymät.

Arviointikriteeristö on avoimesti kaikkien nähtävissä ja varsinainen arviointi tehdään aina yhdessä arvioitavan kanssa, jolloin erilaiset tulokset ovat kaikkien osapuolten tiedossa. Prosessin kulku dokumentoidaan.

Savoniassa voidaan hyödyntää tutkimustietovarannosta (tiede ja tutkimus.fi) saatavia tutkijan tietoja rekrytoinnissa sekä arvioinnissa. Tutkijan tietojen tallentaminen ja avaaminen tutkimustietovarannossa on tutkijalle aina vapaaehtoista, joten tutkijalla on myös mahdollisuus tuoda vastaavat tiedot erikseen sähköisille HR-lomakkeille. Julkaistut avoimet oppimateriaalit tarkistetaan Avointen oppimateriaalien kirjastosta (aoe.fi) tai muusta tutkijan ilmoittamasta oppimateriaalivarannosta. Savonia ottaa käyttöön ansioluettelomallin, joka perustuu Tieteellisen neuvottelukunnan (TENK) ansioluettelomalliin.

Mitä hyötyä tutkijan vastuullisesta arvioinnista on?

Tutkijalle vastuullinen arviointi takaa johdonmukaisen ja tasapuolisen arvioinnin, jossa tutkijan osaaminen tulee huomioiduksi laaja-alaisesti riippumatta ala- tai tehtäväkohtaisista eroavaisuuksista tai uran vaiheesta niin rekrytointitilanteessa kuin uralla etenemisessä. Tutkijan on mahdollista myös meritoitua erilaisilla urapoluilla ja erilaisilla arviointikriteereillä. Tutkijan vastuullinen arviointi mahdollistaa vertailtavuuden muiden korkeakoulujen kanssa niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Tutkijan vastuullinen arviointi tuottaa myös laajempaa tietoa henkilöstön osaamisesta ja vaikuttavuudesta ja mahdollistaa urapolkumallien kehittämisen organisaatiossa.

Tutkimuksen vastuullinen arviointi

Tutkimuksen lähtökohtana on aina hyvä tieteellinen käytäntö. Tutkimuksen vastuullisen arvioinnin keskiössä on tutkimuksen sisältö ja laatu, ei tutkimuksen tekijä. Tutkimuksen vastuullisella arvioinnilla pyritään lisäämään tutkimuksen edellytyksiä ja keräämään tietoa tutkimuksen vaikuttavuudesta. Tutkimuksen vastuullinen arviointi parantaa tutkimuksen laatua. Tutkimuksen arvioinnin tulee aina olla tavoitteellista, perusteltua ja yhteisesti sovittuihin arvoihin sidottua. Arviointeja ei tehdä vain arvioimisen vuoksi, vaan niillä tulee olla yhteys Savonian arvoihin ja strategiaan.

Laadullista arviointia ja läpinäkyvyyttä

Pääpaino tutkimuksen vastuullisessa arvioinnissa on laadullisilla mittareilla, joita voidaan tarpeen mukaan täydentää määrällisillä mittareilla. Vastuullisessa arvioinnissa tulee hyväksyä myös tosiasia, ettei kaikki ole mitattavissa.

Laadullinen arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi vertaisarvioinnin avulla, jolloin ulkopuolinen puolueeton arvioija tarkastelee tutkimusasetelmaa, tutkimusmenetelmiä ja tutkimustuloksia ennalta suunnitellun arvioinnin mukaisesti. Arvioinnin suunnittelussa voidaan käyttää apuna [SCOPE-mallia](#). Olennaista on huomioida tutkimuksen ja tutkimusalan ominaispiirteet jo tutkimuksen arviointia suunniteltaessa. Tämä edellyttää arvioijalta hyvää asiantuntemusta arvioitavasta kohteesta.

Vastuullinen tutkimuksen arviointi tehdään läpinäkyvästi. Arvioinnin tavoitteet, käytetyt menetelmät ja tulosten tulkintatavat ovat kaikille arviointiin osallistuville avoimia ja ymmärrettäviä ja ne dokumentoidaan.